

Ilmastovalintatalo

JÄRJESTÄJÄN OPAS & USEIN KYSYTYT KYSYMYKSET

ILMASTOVALINTATALO TUO TOIVOA

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo ympäri maailmaa. Sään ääri-ilmiöt ovat lisääntyneet ja olosuhteet muuttuneet ennustamattomiksi. Vaikutukset koskettavat eniten jo kaikkein heikoimmassa asemassa olevia, jotka ovat vaikuttaneet ilmastonmuutoksen syntyyn vähiten. Ilmastonmuutoksen ympärillä pyörivä keskustelu voi aiheuttaa huolta ja toivottomuutta.

Ilmastovalintatalon avulla tuomme toivoa, meillä jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa! Pienten arkipäiväisten valintojen kautta voimme pienentää hiilijalanjälkeämme ja olla mukana ehkäisemässä ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

Valintojen tekemisen kautta halutaan kiinnittää huomiota myös oikeudenmukaisuuteen. Suomalaisen hiilijalanjälki on erittäin paljon suurempi kuin keskivertohiilijalanjäljet esimerkiksi Tansaniassa tai Nepalissa. On oikeudenmukaista totutella kuluttamaan vähemmän.

Lisää Lähetysseuran ympäristötyön perusteista ja faktoista Ilmastovalintatalon taustalla löytyy usein kysytyjen kysymysten osiosta.

TARVIKKEET

Lataa materiaalit [Materiaalipankista](#)

Kyltit

- Ilmastovalintatalon kyltti (A3)
- Ohje-kyltti (A3)
- Kiitos-kyltti (A4)

Tulosta kukin oikean kokoiselle paperille.

Tuoteparikortit

- Silakka vai katkarapu
- Mansikka vai maitosuklaa
- Peruna vai riisi
- Juusto vai kananmuna
- Kahvi vai Tee
- Lehmänmaito vai soijamaito
- Voi vai margariini
- Kana vai tofu
- Palkokasvit vai sianliha
- Kerma vai öljy

Lataa tiedostot koneellesi. Tulosta kukin 2-puoleisesti joko A4-kokoiselle paperille kääntäen pitkän reunan yli. Leikkaa valkoiset tyhjät alueet pois.

Muut ladattavat materiaalit

- Ostoslista (A4)

Tulosta ostoslista A4 ja leikkaa ostoslistat irralleen toisistaan.

- Kuitti (A4)

Tulosta kuitti A4-kokoiselle paperille 2-puoleisesti kääntäen lyhyen reunan yli. Taittele paperi vaakasuunnassa kolmeen haitarimallin mukaisesti.

Muut materiaalit

- Keräyslippaat (tilattavissa osoitteesta tasaus.fi/seurakunnille)
- Vapaaehtoisesti oikeita tuotepakkauksia kaupasta (HUOM! Tuotemerkit peitettävä!)

ILMASTO- VALINTATALON PYSTYTTÄMINEN

Lataa materiaalit [Materiaalipankista](#)

Alkuun

- Ilmastovalintatalon kyltti (A3)
- Ohje-kyltti (A3)
- Ostoslistat (erilleen leikattuna)

Linjasto

- Tuoteparikyltit

Tuoteparikyltit voi ripustaa seinälle niin, että myös niiden kääntöpuoli on luettavissa tai asettaa pöydille. Tuotteiden järjestyksellä ei sinänsä ole väliä, mutta on hyvä aloittaa helposta valinnasta, esim. ohra ja riisi. Tuoteparien ei tarvitse olla jokainen omalla pöydällään, mutta se selkeyttää valintojen tekemistä. Rekvisiittana voi käyttää myös oikeita tuotepakkauksia. Muista kuitenkin peittää alkuperäiset tuotemerkit!

Kassa

- Kiitos-kyltti (A4)
- Kuitti (A4)
- Keräyslipas

Tuoteparien jälkeen tulee ”kassa”, josta ilmastovalintatalon asiakkaat saavat mukaansa kuitin. Loppuun on myös hyvä sijoittaa keräyslipas mahdollisia lahjoituksia varten.

Havainnekuvista näkyy Maailma kylässä -festivaalilla Lähetysseuran teltaan rakennettu Ilmastovalintatalo. Taustakangas ja kyltti on kiinnitetty nippusiteillä teltan rakenteisiin. Jokainen tuotepari on omalla pienellä pöydällään. Keskellä on hyllyjä, joissa on myytävät kierrätystuotteet, esitteitä ja somisteita. Kassa on korkeampi pöytä sisäänkäynnin suulla (ei näy kuvassa). Julisteita on ripoteltu eri paikkoihin.

OHJEET TOTEUTUKSEEN

Lataa materiaalit [Materiaalipankista](#)

Itsenäinen ostoskierros

- Ilmastovalintatalo toimii hyvin myös ilman opastusta. Asiakas voi kulkea Ilmastovalintatalon alusta loppuun ja tehdä ostoslistaan merkintöjä omien valintojensa mukaisesti. Käytyään kaikki tuoteparit läpi asiakas voi ottaa mukaansa kuitin, jossa on tiedot ostosten päästöistä sekä ympäristöfaktoja itse tuotteista.

Ohjattu ostoskierros

- Ohjatulla ostoskierroksella ”asiakkaat” voidaan jakaa ryhmiin, joita myyjä opastaa läpi Ilmastovalintatalon. Ohjattu ostoskierros mahdollistaa keskustelun valintojen lomassa.
- Myyjän avuksi ja taustatiedoksi löytyy tämän oppaan lopusta FAQ-osio, jossa on usein kysyttyjä kysymyksiä ilmastomuutoksesta ja Lähetyssseuran tekemästä työstä ilmastomuutoksen vaikutusten ehkäisemiseksi.
- Ohjatulla ostoskierroksella voi käyttää myös ostoskojeja tai -kasseja, joihin tuotteita kerätään. Tällöin tuotepakkauksia on varattava ryhmälukua vastaava määrä.
- Kuitin läpikäynnin jälkeen on mahdollista kertoa Lähetyssseuran tekemästä ilmasto- ja ympäristötyötä maailmalla ja siitä, miten tätä työtä on mahdollista tukea.
- Mikäli Ilmastovalintatalo halutaan toteuttaa näyttävämmin, on Lähetyssseurasta lainattavissa roll-uppeja.

Vinkki! Kauppaoppaiksi voidaan kouluttaa nuoria, jotka toimivat oppaina esimerkiksi kirkkokahvien aikana, kerho- tai koululaisryhmille tai jonkin Tasaus-tapahtuman yhteydessä.

LAHJOITUKSET

Kaupassa voi olla esillä Tasaus-esitteitä ja Global action -kortteja sekä kierrätystuotteita myynnissä. Mahdollisia myyntituotteita voivat olla myös veگانiset leivokset tai reilun kaupan luomukahvi tai tee (esim. 1-2e / kuppi).

Myynnissä olevien tuotteiden pitää noudattaa Ilmastovalintatalon ideaa ja olla mahdollisimman vähäpäästöisiä, eettisiä ja ympäristöystävällisiä (kasvis/vegaani, reilu kauppa, luomu, lähituotanto, kausituotteet).

Kaikki lahjoitukset/tuotteista saadut tulot menevät Tasaus-keräykselle tai muuhun sovittuun Lähetysseuran hankkeeseen. **Ilmastovalintatalolla ei voi kerätä varoja muille järjestöille tai muihin tarkoituksiin.**

FAQ

ILMASTONMUUTOKSESTA

Mitä hyötyä ilmastotyöstä on? Miksi Suomen pitää tehdä osansa?

Historiallisesti tarkastellen 1700- ja 1800-luvun taitteesta saakka teollistuneet (länsi)maat ovat aiheuttaneet suurimman osan maapallon päästöistä. Samalla ne ovat päässeet hyötymään päästöjä aiheuttaneen teollisuuden tuomasta talouskasvusta. Kehittyvät maat ovat pitkän aikavälin tarkastelussa aiheuttaneet vähiten päästöjä ja hyötynneet vähiten myös talouskasvusta. Lisäksi teollistuneet maat liittyvät usein edelleen päästöihin, jotka syntyvät kehittyvissä maissa: teollisuus on siirretty halvan työvoiman ja raaka-aineiden perässä. Suurin taloudellinen hyöty näkyy teollistuneissa maissa yhtiöiden tuloksessa.

Ilmasto-oikeudenmukaisuuden näkökulmasta tulisi pyrkiä siihen, että ilmastomuutoksen vaikutukset jakautuvat tasaisemmin. Tavoitteena on, että valtiot, kansainväliset organisaatiot, yritykset ja paikalliset toimijat toimisivat ilmaston hyväksi. Kansainvälistä ilmastopolitiikkaa ohjaavat YK:n ilmastopöytäkirja (1992), Kioton pöytäkirja (1997) ja Pariisin sopimus (2015). Suomi on osana EU:ta sitoutunut rajoittamaan kasvihuonekaasupäästöjään Kioton pöytäkirjan ja EU:n omien ilmastotoimien mukaisesti. Tavoitetta tukevat kansallinen keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma vuoteen 2030, ilmasto- ja energiastrategia, vähähiilinen tiekartta vuoteen 2050 sekä ilmastolaki.

Ilmasto-oikeudenmukaisuus painottaa, että nyt jäljellä oleva päästöbudjetti tulisi varata kehittyville talouksille (Yle, Näkökulma, 1.2.2017). Kehittyvät maat kärsivät ja tulevat tutkimusten mukaan kärsimään ilmastomuutoksen vaikutuksista eniten esimerkiksi lisääntyvän kuivuuden ja luonnonkatastrofien vuoksi. Ilmastotyöllä pyritään ehkäisemään ilmastopakolaisuutta, kun turvataan ihmisten mahdollisuutensa asua omilla kotiseuduillaan.

Maapallon tulevaisuus on synkkä, jos esimerkiksi Intiassa ja Kiinassa kulutus nousee länsimaiden tasolle. Toisinaan

käytetään argumenttia, ettei suomalaisten teoilla ole väliä, koska kyseiset maat käyttävät luonnonvaroja niin paljon. Näiden maiden päästöt ovat kuitenkin nousseet vasta viime vuosikymmenten aikana. Länsimaat ovat luoneet tietynlaisen standardin elintasolle, jota myös köyhemmillä mailla on ymmärrettävästi halu (ja yhtäläinen oikeus) tavoitella. Suomessa on mahdollisuus toimia hyvinvoinnin (varallisuuden) sekä teknologiansa ansiosta esimerkkinä muutoksen ollessa välttämätön. Muutoksen tekeminen on taloudellisempaa, turvallisempaa ja kestävämpää nyt kuin myöhemmin tulevaisuudessa.

Internetistä löytyy laajasti tietoa eri maiden päästömääristä. Esimerkiksi Maailmanpankin tilastot: <https://data.worldbank.org/>

Miksi ilmastomuutoksen ehkäiseminen on yksilön vastuulla, jos sen aiheuttajat ovat olleet talouskasvuun pyrkiviä laajempia toimijoita?

Maailman ylikulutuksen päivää vietetään yleensä noin elokuussa: silloin ihminen on kuluttanut kyseiselle vuodelle varatut luonnonvarat. Suomalaisten ylikulutuspäivä tuli vuonna 2020 vastaan huhtikuun alussa (<https://www.overshootday.org/newsroom/country-overshoot-days/>).

Keskivertosuomalaisella on tarvittava tietous, resurssit ja valinnanvapaus ympäristön kannalta kestävien päätösten tekemisen arjessa. Yksilöt ovat tärkeässä roolissa luomassa painetta myös poliittisille päättäjille. Vetoamusten, kansalaisaloitteiden ja mielenilmausten lisäksi päättäjiin vaikutetaan jokaisissa vaaleissa äänestämällä.

Kotitaloudet aiheuttavat Suomessa noin 66% kaikista kulutusperusteisista kasvihuonekaasupäästöistä. Teknologian kehittyminen entistä vähähiilisemmäksi ei ole yksistään riittävän nopeaa, sillä kulutus on jatkuvassa kasvussa (Syke, 2019). Kulutustottumusten muokkaaminen, eli kulutuksen vähentäminen, on välttämätöntä, jotta päästöjä saadaan pienennettyä.

Kulutustottumukset heijastuvat myös esimerkiksi yritysten menestykseen: kuluttajat voivat vaikuttaa suosimalla ympäristöystävällisiä tuotteita ja luomalla painetta muokata tuotteita/palveluja vähemmän haitalliseksi ympäristölle.

Turun Yliopiston maantieteen professori ja Suomen ilmastopaneelin jäsen Jukka Käyhkö kirjoittaa: "Voidaanko ympäristöongelmista syyttää yksinomaan globaalia taloutta? Maailman luonnonvaroja käytetään (toimituksen lisäyksenä: ja vastaavasti ympäristöä kuormitetaan) juuri niin paljon kuin me, tavalliset kuluttajat hamuamme itsellemme niistä valmistettuja tuotteita. - Vastuu on jokaisella yksilöllä. Ympäristöasioita voidaan parhaiten tukea pienillä arkipäivän päätöksillä sekä kouluttautumalla, kehittämällä omaa 'ekologista lukutaitoaan'. - Kestävä kehitys on paitsi luonnontiedettä ja teknologiaa, myös etiikkaa ja moraaliala" (Käyhkö, Jukka: Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat. Luonnonvarat. (s.47). Gustafsson & Juslin, L. (toim.): Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat. Uhkakuviasta yhteistyöhön. 2010. Turku, Koulutus- ja kehittämiskeskus Brahea. Turun Yliopisto.)

Miten voi helpoiten pienentää hiilijalanjälkeä?

Keskivertosuomalaisen hiilijalanjälki on 10 300 kg CO₂ e. Siitä asumisen päästöjä on 20%, liikumisen ja matkailun päästöjä 29%, ruoan päästöjä 18% ja muuta kulutusta 33% (Sitra, 2019).

Ruoasta tulevia päästöjä voi pienentää lisäämällä kasvien määrää ruokavaliossa tai siirtymällä kokonaan kasvisruokavalioon. Vegaaninen ruoka on päästöiltään vähäisintä. Jo naudanlihan ja maitotuotteiden jättäminen pois ruokavaliosta pienentää hiilijalanjälkeä merkittävästi.

Asumisen päästöt koostuvat suurelta osin lämmityksestä, (2290 kg CO₂e). Suomessa on kylmät talvet, joten asuntojen lämmittäminen vie paljon energiaa. Sopiva sisälämpötila on noin 20-22 astetta, usein patteria voisi kääntää pienemmälle:

FAQ

jo yhden asteen lasku säästää noin 5 % lämmityslaskussa. Sähkön päästöt ovat seuraavaksi suurimmat, (560 kg CO₂e). Sähkösopimuksen asukas yleensä solmii itse, jolloin on mahdollista valita uusiutuvaa energiaa. Maalämpö, ilmalämpöpumppu ja ekosähkö ovat pienipäästöisimpiä vaihtoehtoja.

Liikkumisen ja matkailun päästöt pienenevät arjessa esimerkiksi pyöräilyn ja julkisen liikenteen käytön lisäämisellä. Autojen päästöissä on paljon eroja ja sähköautot kehittyvät koko ajan.

Lento- ja laivamatkailu ovat ympäristölle huonoin vaihtoehto. Jos matkustaa lentäen, ilmastoon kannalta on parasta lentää harvemmin. Lisäksi päästöjä voi vähentää suosimalla suoria lentoja. Mahdollisuuksien mukaan matkantekoon voi käyttää enemmän aikaa ja ainakin osan matkasta tehdä junalla, jolloin päästöt ovat pienemmät. Ilmastoystävällisyys lisääntyy jatkuvasti matkailussa ja yritykset haluavat tarjota ekologisempia vaihtoehtoja. Kannattaa suosia kotimaanmatkailua ja ulkomailla paikallisten toimijoiden palveluita. (Ketju)hotelleista vain osalla on ympäristösertifikaatti ja esimerkiksi monissa all-inclusive paikoissa ruoat saatetaan paikallisuuden sijaan tuoda pitkän matkan takaa ja ruokahävikki on mittava.

Hyviä arjen konsteja ovat kierrättäminen ja tavaroiden uusiokäyttö. Vaateteollisuus tuottaa merkittävän osan päästöistä. Vaatteiden valmistaminen kuormittaa luontoa (esim. puuvillan viljely, mikromuovit) ja pikamuotiteollisuus tuottaa paljon ylijäämää, jota on vaikea hävittää. Myös esimerkiksi elektroniikkateollisuus ja laitteiden lyhyt käyttöikä ovat ilmastomuutoksen kannalta huolestuttavia asioita. Näihin molempiin liittyy myös paljon kysymyksiä niiden valmistavien työntekijöiden ihmisoikeuksien polkemisesta.

Pitääkö kaikkien alkaa vegaaniksi, lopettaa lentäminen ym.?

Ei. Tärkeintä on, voi muuttaa nykyisiä elintapoja ilmastoystävällisempään suuntaan. Radikaaleja muutoksia kuitenkin

tarvitaan, jotta ilmastoon lämpeneminen saadaan pysäytettyä 1,5 asteeseen.

Yksilötasolla monia ilmastotekoina tunnettuja asioita kannattaisi tehdä, vaikka koko ilmastomuutosta ei olisi. "Pitääkö" sijaan voi pohtia esimerkiksi "saako" tai "voiko". Tekojen motivaationa saa olla myös oma etu. Kasvisvoittoinen ruokavalio suojaa monilta sairauksilta, liikkuminen lihasvoimalla tuo luontaista hyötyliikuntaa ja ylläpitää yleiskuntoa. Kulutuksen vähentäminen voi vähentää taloushuolia. Ihminen myös tarvitsee luontoa ja luomakuntaa enemmän kuin luonto ihmistä. Ympäristön tila ja luonnon monimuotoisuus vaikuttavat ihmisen kykyyn selviytyä hengissä sekä pysyä terveenä ja hyvinvoivana.

Entä jos ei usko ilmastomuutoksen olevan totta?

Ilmastomuutos ilmiönä voi herättää monenlaisia ajatuksia, sillä siihen liittyy sekä poliittinen, yhteiskunnallinen että yksilön elämää koskeva ulottuvuus. Tutkimukset ja arkihavainnot tukevat sitä, että maapallolla tapahtuu normaalia poikkeavia ilmastoon liittyviä muutoksia. Arvioit tilanteen vakavuudesta vaihtelevat ja päivittyvät jatkuvasti.

Nuorten kanssa keskustelua voi lähestyä faktojen tai tunteiden kautta. Voi esimerkiksi pohtia, mistä erilaiset ajatukset nousevat ja miten niistä voisi keskustella rakentavasti (esim. Erätauko -keskustelu). Nuoren kanssa voi myös työskennellä esimerkiksi vaikuttamisen kolmen kehän kautta (voin vaikuttaa ja päättää – voin vaikuttaa mutten päättää – en voi vaikuttaa enkä päättää).

Kansainvälisen tutkimuksen mukaan suomalaiset kuuluvat maailman tiedemyönteisimpiin kansoihin. Yli 90 % luottaa tieteen tekijöihin paljon tai jonkin verran. Vielä useampi luottaa tieteseen yleisesti. (<https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006173891.html>) Ilmastomuutoksen kohdalla tieteelliset teoriat tai tutkimukset eivät kelpaa kaikille. Ilmastokeptisyys ei välttämättä ole kyse niinkään ilmastomuutoksen

tieteellisestä kieltämisestä, vaan se voi olla esimerkiksi puolustautumisreaktio syyllistymiselle tai omien kulutustotumusten sekä mukavan ja yltäkylläisen elämän oikeuttamiselle (<https://www.washingtonpost.com/posteverything/wp/2014/12/04/even-climate-change-experts-and-activists-are-in-denial-about-climate-change/>).

Nuoret pitävät luotettavimpana tietolähteenä kotoa ja koulusta saatavaa tietoa ilmastomuutoksesta. Kodin arvo maailma näkyy nuorten ilmastoajattelussa, ja esimerkiksi vahva denialismi kotona tai koulussa periytyy usein nuorille. (<https://www.sanomalehdet.fi/ajankohtaista/nuoret-toivovat-ilmastouutisilta-ratkaisuja-ja-tahtovat-aanensa-vahvemmin-kuuluviin-mediassa/>; <https://www.sanomalehdet.fi/wp-content/uploads/2020/01/Nuoret-media-ja-ilmastonmuutos-keskeiset-tulokset.pdf>)

Pienelle osalle kristityistä ilmastomuutoksen kieltäminen liittyy juuri uskoon. Perusteina voi olla esimerkiksi luomistyö tai Jumalan hallintavalta maailmassa: kaikki on lopulta Jumalan käsissä eikä ihminen omalla toiminnallaan voi sitä muuttaa. Toisaalta uskoon saatava liittyy myös ajatus maailmanloppuun viittaavista merkeistä tai vastustusta sellaiselle puheelle, että ilmastomuutos tuhoaa maapallon (paruusian sijaan). Perusteena voi myös olla esimerkiksi Vanha testamentilliset luonnonilmiöt, joilla Jumala kuritti kansoja myös aiemmin, tai ajatus, että ilmastomuutos liittyy synnin seurauksiin.

FAQ

Miksi Lähetyseura tekee ilmastotyötä? Miten se liittyy kristinuskoon?

Ilmastotyöllä on teologiset perusteet. Jeesuksen julistus Jumalan valtakunnasta koskee sekä iankaikkisuutta että tätä elämää. Jumala lupaa tulevaisuuden ja toivon, joka ei koske pelkkää kuoleman jälkeistä elämää. Lähetyseura liittyy raamatuntulkinnassa traditioon, jossa uskotaan sekä Jumalan kaikkivaltiuuteen että ihmisen vastuuseen ja vapauteen. Tästä lisää TT Kati Kemppaisen kirjoituksessa: <https://felm.suomenlahetyseura.fi/kolme-syyta-miksi-kristittyjen-tulee-toimia-ilmastonmuutoksen-hillitsemiseksi/>

Lähimmäisenrakkauden periaate kutsuu puolustamaan heikkoja ja jakamaan omastamme. Siihen sisältyy huolehtiminen maailman köyhimmistä, joiden elämää ilmastomuutos vaikeuttaa eniten. Lisäksi ihminen on riippuvainen luomakunnasta ja aina osa sitä. Luomakunnalla on itseisarvo, joka ei riipu siitä, mitä hyötyä se voi ihmisille tuottaa. Kirkon missio ei ainoastaan ota huomioon luomakuntaa, vaan edistää luomakunnan hyvinvointia.

Lähetyseura on koko historiansa ajan tukenut kaikkein heikoimmassa asemassa olevia. Kumppanikirkot ja -järjestöt näkevät ilmastomuutoksen seuraukset ihmisten päivittäisessä elämässä. Kuivuus ja äärimmäiset sääolosuhteet vievät perheiltä mahdollisuuden elinkeinoon ja esimerkiksi viljelyyn. Ilmastomuutos uhkaa siten myös pyyhkäistä jo tehdyn kehitysyhteistyön saavutuksia pois. Haurassa maissa elävien ihmisten tukeminen ilmastomuutokseen sopeutumisessa nähdään osaksi Lähetyseuran tehtävää tukea kumppaneitamme heidän elämäntilanteissaan.

Mitä Lähetyseura tekee ilmaston hyväksi?

Lähetyseuralla on useita ympäristö- ja ilmastohankkeita, joissa autetaan ihmisiä sopeutumaan ilmastomuutoksen aiheuttamiin ongelmiin, kuten kuivuuteen ja ruokapulaan. Kysymykset ja tarpeet ovat eri työalueilla hyvin erilaisia, siksi tarvitaan monipuolista osaamista. Hankkeita on esimerkiksi Tansaniassa, Nepalissa, Mauritaniassa, Boliviassa, Laosissa ja Zimbabwessa.

Hankkeissa istutetaan puita sekä rakennetaan toimivampia kastelu- & vedenkeruujärjestelmiä ja puuta säästäviä liesiä. Hankkeet toteutetaan yhteisöpohjaisesti, jolloin toiminta hyödyttää alueen asukkaita laajemmin. Istutetut puut sitovat hiilidioksidia ja tuottavat hedelmiä syötäväksi tai myytäväksi. Liesien avulla säästetään puuta, mikä säästää ympäristöä ja vähentää työn määrää. Tansaniassa on kärsitty kovasta ja enustamattomasta kuivuudesta. Sen seurauksena ruuan, kuten maissin, hinta saattaa äkillisesti nousta ja ihmisten ruokaturva vaarantuu. Paikallisia koulutetaan varautumaan ilmastomuutoksen aiheuttamiin muutoksiin esimerkiksi etsimällä uusia viljelylajikkeita. Boliviassa ruokaturvaa on parannettu kouluttamalla ihmisiä rakentamaan ns. keyhole gardeneita eli pieniä kasvihuoneita tai keittiöpuutarhoja. Niissä voi viljellä monipuolisemmin eri ruoka-aineita.

Lähetyseuran tukee kumppaneita myös kriisitilanteissa, esimerkiksi tulvien tai kuivuuden yllättäessä, katastrofiahaston avulla. Tärkeintä on kuitenkin (1) luoda koulutuksen avulla pysyvää muutosta ja (2) varautua ilmastomuutokseen sekä kasvattaa yhteisöjen resilienssiä ja valmiutta kohdata muutokset. Lähetyseura on tehnyt kumppaneita varten hyvin konkreettisen Building Resilience to Climate Change and Disasters -materiaalin (2020). Tämän voi halutessaan pyytää käyttöön seurakuntapalvelu@suomenlahetyseura.fi -osoitteesta.

Lähetyseuran ilmastotyö on pitkäkestoista ja suunnitelmallista. Työ ei rakennu Suomessa esillä olevien yksittäisten (varainkeruu)kampanjoiden ympärille. Kaikki työ perustuu

hankesuunnitteluun, jossa keskiössä ovat pitkäaikaiset hankkeet. Ne arvioidaan hankekauden aikana ja lopussa. Työtä tehdään yhdessä paikallisten kumppaneiden eli kirkkojen tai järjestöjen kanssa: paikalliset ihmiset tietävät, mitä alueella tarvitaan, ja heidän kouluttamisensa takaa muutoksen pysyvyyttä. Kaikessa

Lähetyseuran työssä arvioidaan nykyisin ilmastovaikutukset eli pyritään löytämään keinot ottaa myös ympäristökysymykset huomioon.

Miten Lähetyseura vähentää omia päästöjä?

Suomen Lähetyseura on sitoutunut Pariisin ilmastosopimukseen. Päästöjä vähennetään esimerkiksi vähentämällä lentojen määrä minimiin, tarjoamalla kasvisruokaa kaikissa koulutuksissa ja valitsemalla eri hankinnoissa ympäristöystävällisin vaihtoehto edullisimman sijaan.

Ne päästöt, joita ei ole mahdollista vähentää, kompensoidaan Lähetyseuran metsityshankkeiden kautta Tansaniassa ja Nepalissa. Kompensaatiota varten perustettiin Hope Fund -rahasto, jonka avulla yritykset, seurakunnat ja yksityishenkilöt voivat laskea oman matkustamiseen liittyvän hiilijalanjäljen ja kompensoida sen.

Lähetyseuralla on oma eri asiantuntijoiden muodostama ilmistoryhmä, joka hankkeiden ohella pyrkii jatkuvasti kehittämään Lähetyseuran omaa toimintaa ilmastokestävään suuntaan.

Miten Suomen ev.lut. kirkko huomioi ilmastomuutoksen?

Suomessa monet toimijat ovat viime vuosina työstäneet energia- ja ilmastostrategioitaan. Esimerkiksi suurimmat kaupungit ja monet kunnat ovat asettaneet hiilineutraaliustavoitteet, jotka osuvat vuosien 2029 ja 2040 välille. Myös Suomen evankelisluterilainen kirkko on sitoutunut kansalliseen ja

FAQ

kansainväliseen työhön ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Kirkko tekee omalta osalta työtä, jotta ilmaston lämpeneminen rajoittuisi 1,5 celsiusasteeseen. Kirkko tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä (<https://evl.fi/plus/yhteiskunta-ja-kirkko/kestava-kehitys/hiilineutraali-kirkko>). Tällöin kasvihuonekaasupäästöjä on vähennetty 80 % nykytasosta ja loput 20 % kompensoidaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kiinnittämällä huomiota seurakuntien omistamien metsien muodostamaan hiilivarastoon.

Kirkko ja seurakunnat ovat sitoutuneet omien päästöihin liittyvien konkreettisten toimien lisäksi tukemaan jäseniään muuttamaan elämäntapaansa ilmaston ja muun ympäristön kannalta kestäväksi. Kirkko haluaa kannustaa ihmisiä vaikuttamaan aktiivisina kansalaisina, äänestäjinä ja kuluttajina. Vuodesta 2001 ollut käytössä seurakuntien tarpeisiin räätälöity Kirkon ympäristödiplomi. Ympäristödiplomi toimii työkaluna, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita ja jossa monia strategiassa esitettyjä tavoitteita on myös tarkennettu. Suomen Lähetysseura sai ympäristödiplomin ensimmäisenä järjestönä maaliskuussa 2019.

ILMASTOVALINTATALOSTA

Millä ja miten Ilmastovalintatalon tuotteiden päästöt on laskettu?

Tuoteparien päästöjen laskennassa on pyritty käyttämään monia mittareita, ”kuittiin” on merkitty mistä lähteistä tiedot ovat. Tutkimusta tehdään jatkuvasti, joten lukemat voivat muuttua. Ilmastovalintatalon tarkoituksena on saada ihmiset pohtimaan omia kulutusvalintoja ja sitä, voisiko asioita tehdä eri tavalla. Tarkoituksena ei ole korostaa tiettyjen tuotteiden päästöjä tai syyllistää niitä käyttäviä, vaan tarjota tietoa. Päästöjen selvittäminen ja ilmastoystävällisten valintojen tekeminen ei kuitenkaan voi olla vain yksilöiden tehtävä, vaan nyt tarvitaan suuria muutoksia.

Miksi tukea ympäristötyötä juuri Lähetysseuran kautta?

Suomen Lähetysseura on kristillisiin arvoihin sitoutunut järjestö, joka vastaa työnsä läpinäkyvyydestä, luotettavuudesta ja tuloksellisuudesta ulkoministeriölle. Järjestöllä on yli 160 vuoden kokemus toimimisesta kehittyvissä maissa ja työtä tehdään pitkäjänteisesti kestävien muutosten saavuttamiseksi. Lähetysseuran työntekijät ja paikalliset kumppanit kohtaavat ilmastonmuutoksen vaikutukset jokapäiväisessä työssään. Kumppanuuslähtöinen työ mahdollistaa sen, että paikalliset toimivat itse avainasemassa ratkaisujen kehittämisessä ja ilmastokestävän elämän rakentamisessa. Lähetysseuran työssä pyritään huomioimaan ympäristökysymysten lisäksi myös sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset ulottuvuudet.

Miten Ilmastovalintatalo ehkäisee ilmastonmuutosta?

Ilmastovalintatalo levittää tietoa ja herättää pohtimaan omien valintojen vaikutuksia. Sen avulla voidaan yhdessä pohtia mahdollisuuksia elää ilmastoystävällisempää arkea.

Suosittelavaa kirjallisuutta:

Saarenpää, Riikka (toim.) Miten pärjätä ilmastokriisissä? Tositarinoita maailman köyhimmistä maista. Suomen Lähetysseura, 2020 Kirja on kustannettu Ulkoministeriön kehitysyhteistyövaroin

Pihkala, Panu: Päin helvettiä? Ympäristöahdistus ja toivo. Kirjapaja, 2017.